

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 6P/228/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8819206996
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 01. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Mihóková
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2020:8819206996.1

Uznesenie

Okresný súd Vranov nad Topľou v právnej veci starostlivosti súdu o maloletú, mal. N. K., G.. XX.XX.XXXX, bytom u matky za účasti otca: E.Š. M., G.. XX.XX.XXXX, E. K. J. Č.. XXX/X, O. X, Č. P. O. G. M. E. K. O. O. XXXX/XX, O. X, Č. P. na návrh matky: M.. N. K., G.. XX.XX.XXXX, K. A. XXX/XX, A.Č. o vydanie neodkladného opatrenia a o zmenu úpravy práv a povinností rodičov k mal. dieťaťu, takto

rozhodol:

- I. Súd **v y h l a s u j e**, že nemá právomoc konať.
- II. Konanie **z a s t a v u j e**.
- III. Žiaden z účastníkov **n e m á n á r o k** na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Matka sa podaným návrhom domáhala, aby súd neodkladným opatrením zveril maloletú N. do osobnej starostlivosti matky, otca zaviazal platením výživného na maloleté dieťa po 300,-- Eur mesačne a zároveň upravil styk otca s maloletou. Žiadala, aby bol otec oprávnený stretávať s maloletou dcérou každý posledný víkend v mesiaci od soboty od 10.00 hod. do 20.00 hod. a v nedeľu od 10.00 hod. do 20.00 hod., výlučne len v prítomnosti matky.

2. Zároveň podala aj návrh na začatie konania vo veci samej, kde žiadala rozhodnúť rovnako ako v prípade neodkladného opatrenia.

3. Podľa čl. 1 ods. 2 Ústavy SR Slovenská republika uznáva a dodržiava všeobecné pravidlá medzinárodného práva, medzinárodné zmluvy, ktorými je viazaná a svoje ďalšie medzinárodné záväzky.

4. Podľa čl. 7 Ústavy SR Slovenská republika môže medzinárodnou zmluvou, ktorá bola ratifikovaná a vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom alebo na základe takej zmluvy preniesť výkon časti svojich práv na Európske spoločenstvá a Európsku úniu. Právne záväzné akty Európskych spoločenstiev a Európskej únie majú prednosť pred zákonmi Slovenskej republiky. Prevzatie právne záväzných aktov, ktoré vyžadujú implementáciu sa vykoná zákonom alebo nariadením vlády. Podľa čl. 120 ods. 2 Ústava SR v čl. 7 ods. 2 vymedzuje prednosť právne záväzných aktov Európskych spoločenstiev a Európskej únie pred zákonmi Slovenskej republiky. Vzhľadom na vstup Slovenskej republiky do Európskej únie dňom 01.05.2004 sa aplikujú aj predpisy Európskej únie na území Slovenskej republiky. Takýmto právne záväzným aktom je aj nariadenie Rady (ES) č. 2201/2003 o súdnej právomoci, uznávaní a výkone rozsudkov v manželských veciach a vo veciach rodičovských práv a povinností s priamou aplikovateľnosťou. Nakoľko v danom prípade ide o štáty Európskej únie je potrebné aplikovať uvedené Nariadenie.

5. Podľa ustanovenia § 2 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“) na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

6. Podľa § 9 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), ak spor alebo vec nepatrí do právomoci súdov Slovenskej republiky, súd konanie bezodkladne zastaví.

7. Podľa ustanovenia § 161 ods. 1, 2 CSP, ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (ďalej len „procesné podmienky“). Ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

8. V zmysle Článku 1 ods. 1 písm. b) NARIADENIA RADY (ES) č. 2201/2003 z 27. novembra 2003 o súdnej právomoci a uznávaní a výkone rozsudkov v manželských veciach a vo veciach rodičovských práv a povinností, ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1347/2000 (ďalej aj „nariadenie“), toto nariadenie sa uplatňuje bez ohľadu na povahu súdu v občianskych veciach, ktoré sa vzťahujú na nadobúdanie, výkon, prenesenie, obmedzenie alebo odňatie rodičovských práv a povinností.

9. Podľa Článku 17 nariadenia, ak sa začalo konanie na súde členského štátu vo veci v ktorej podľa tohto nariadenia nemá právomoc konať a ktorá patrí podľa tohto nariadenia do právomoci súdu iného členského štátu, súd aj bez návrhu vyhlási, že nemá právomoc.

10. Z obsahu spisu sp. zn.: 6Em/3/2019 je zrejmé, že Okresný súd Košice I uznesením sp. zn.: 18P/23/2019 zo dňa 03.04.2019, nariadil návrat maloletej N. do krajiny jej obvyklého pobytu v Českej republike. Nariadil matke maloletého dieťaťa, aby maloletú navrátila na územie Českej republiky v lehote 3 dní od právoplatnosti uznesenia s tým, že ak matka v súlade s týmto výrokom dieťa na územie Českej republiky nenavráti, je otec maloletej oprávnený po uplynutí stanovenej lehoty maloletú prevziať, za účelom jej navrátenia do krajiny obvyklého pobytu maloletej na územie Českej republiky.

11. Krajský súd v Košiciach uznesením č.k. 8CoP/251/2019-295 zo dňa 06.11.2019 rozhodnutie Okresného súdu Košice I z 03.04.2019 potvrdil, teda uvedené rozhodnutie je právoplatné a vykonateľné. Oba súdy vo svojich rozhodnutiach konštatujú, že obvyklý pobyt maloletej N. bol pred jej neoprávneným premiestnením v Českej republike. Súdy ustálili, že pred premiestnením maloletej z Českej republiky na Slovensko prislúchalo opatrovnícke právo obom rodičom. Opatrovnícke práva otca boli bližšie upravené v rozsudku Obvodného súdu pre Prahu 4 zo dňa 24.05.2017 pod sp. zn: 0P/550/2016. Otec svoje opatrovnícke právo vykonával a maloletá podľa záverov uvedených súdov patrí do jurisdikcie Českých súdov.

12. Vzhľadom k tomu, že Česká republika a Slovenská republika sú členmi Európskej únie, pre posúdenie veci platia ustanovenia nariadenia Rady (ES) č. 2201/2003. Právomoc súdov členských štátov v otázkach rodičovských práv a povinností je upravená v čl. 8 a nasl. nariadenia. Podľa čl. 8 nariadenia, súdy členského štátu majú právomoc vo veciach rodičovských práv a povinností k dieťaťu, ktoré má obvyklý pobyt v tomto členskom štáte v čase začatia konania, s výhradou ustanovení čl. 9, 10, 12. Čl. 9 nariadenia upravuje zachovanie právomoci pôvodného obvyklého pobytu dieťaťa, keď sa dieťa oprávnené presťahuje z jedného členského štátu do iného členského štátu a nadobudne tam nový obvyklý pobyt. Čl. 10 nariadenia upravuje zachovanie právomoci súdov členského štátu, v ktorom malo dieťa svoj obvyklý pobyt bezprostredne pred svojim neoprávneným premiestnením alebo zadržaním (v spojení s čl. 2, bod 11 nariadenia), v prípadoch únosu dieťaťa, jeho neoprávneného premiestnenia alebo zadržania. V tejto právnej veci je nepochybné, aj s poukazom na ustálené závery Okresného súdu Košice I a Krajského súdu v Košiciach, že maloletá mala do odsťahovania sa s matkou na Slovensko, obvyklý pobyt v Českej republike a otec v konaní namietal neoprávnené premiestnenie maloletej do Slovenskej republiky, ku ktorému premiestneniu nedal súhlas, ani nedošlo medzi ním a matkou maloletej k dohode o vystáňovaní maloletej do cudziny.

13. Zo znenia nariadenia vyplýva, že za rozhodujúce kritérium pre určenie právomoci súdov členských štátov v občianskych veciach, ktoré sa vzťahujú na výkon rodičovských práv a povinností sa považuje jednak obvyklý pobyt dieťaťa a jednak posúdenie, či došlo k oprávnenému presťahovaniu maloletého z jedného členského štátu do iného členského štátu alebo k jeho neoprávnenému premiestneniu alebo zadržaniu. Pre posúdenie otázky, či súd Slovenskej republiky má v preskúmvanej veci právomoc konať

aj po presťahovaní maloletej je podstatným posúdenie, kde je jej obvyklý pobyt v spojení s tým, či došlo k oprávnenému presťahovaniu matkou maloletej do Slovenskej republiky alebo jej neoprávnenému premiestneniu. V prejednávacom prípade bolo právoplatným a vykonateľným rozhodnutím Okresného súdu Košice I ustálené, že v danom prípade došlo k neoprávnenému presťahovaniu. Dočasné, či protiprávne opatrenie jedného z rodičov na obvyklom pobyte dieťaťa, bez ďalšieho nič nemenia. Pojem „obvyklý pobyt“ dieťaťa vyložil Súdny dvor v rozsudku z 22.12.2010 vo veci Barbara Mecredi/Richard Chaffe. Z uvedeného rozhodnutia vyplýva, že samotné presťahovanie sa do iného štátu nezakladá samo o sebe automaticky obvyklý pobyt maloletého, premiestneného bez súhlasu druhého rodiča, resp. dohody rodičov (porovnaj rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn.: 4Cdo/131/2011 zo dňa 26.04.2012)

14. Je nesporné, že v danom prípade k zmene obvyklého pobytu maloletej došlo neoprávneným premiestnením bez súhlasu druhého rodiča a v takomto prípade si zachováva právomoc v zmysle čl. 10 nariadenia Rady (ES) rozhodovať vo veci súd členského štátu, v ktorom malo dieťa svoj obvyklý pobyt bezprostredne pred svojim neoprávneným premiestnením alebo zadržaním. V danom prípade ide o súd v Českej republike, až kým dieťa nenadobudne obvyklý pobyt v inom členskom štáte za splnenia podmienok v uvedenom článku nariadenia, ktoré v tomto prípade nenastali.

15. Súd sa zaoberal aj návrhom matky na nariadenie neodkladného opatrenia. V zmysle čl. 20, ods. 1 nariadenia, v nalievavých prípadoch nebránia ustanovenia tohto nariadenia súdom členského štátu prijať predbežné opatrenia, vrátane ochranných opatrení s ohľadom na osoby alebo majetok v tomto štáte, ktoré sú dostupné podľa práva tohto členského štátu, aj keby podľa tohto nariadenia mal právomoc rozhodovať vo veci samej súd iného členského štátu.

16. V posudzovanom prípade dospel súd k záveru, že nejde o nalievavý prípad v zmysle citovaného ustanovenia. Maloletá N. bola právoplatne zverená do osobnej starostlivosti matky rozsudkom Obvodného súdu pre Prahu 4 zo dňa 24.05.2017 pod sp. zn.: 0P/550/2016. Zároveň bol otec zaviazaný platením výživného na maloletú a bol upravený styk s maloletým dieťaťom. Rodičia svoje opatrovnícke práva a povinnosti na základe uvedeného rozsudku vykonávajú.

17. Berúc do úvahy všetky hore uvedené skutočnosti rozhodol súd v zmysle výroku tohto uznesenia a s prihliadnutím na obvyklý pobyt dieťaťa v Českej republike a s tým súvisiaci nedostatok právomoci, konanie zastavil.

18. O náhrade trov konania rozhodol podľa ust. § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak. V mimosporovom konaní platí zásada, že každý z účastníkov si sám znáša trovy, ktoré v konaní platil.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Vranov nad Topľou, písomne, v príslušnom počte vyhotovení.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané.